

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

2508660

תוכנית: מהיום למחר

תאריך: 02/12/2008

שעה: 00:01:00

רשת: טלוויזיה ישראלית

כותרת: גלעד דובשני - על ספרו הערות על
אדריכלות מקומית

ענת שרקי: ... מתפתח ואתה רואה ערימה של גורדי שחקים ואתה שואל את עצמך לפעמים כשאתה מסתכל לשמיים ואתה לא מסתכל אל המקום שהבניין הזה נטוע בו, איפה אני? אז אולי יכול להיות שצריך להכיר בזה שאנחנו, זה בעצם מהות הכפר הגלובלי, שהכל נראה אותו דבר, אין לדברים ייחוד, ואולי אי אפשר להילחם בזה בכלל.

גלעד דובשני: הרעיון של אדריכלות מקומית הוא שאדריכלות איכותית צומחת מהתחשבות בתנאים של מקום. המגדל הוא עוד תופעה מכמה תופעות שמביאות לניווט והרס של העיר הישראלית. ענת שרקי: רק הישראלית או שזה הרס דברים טובים ויפים ב... בעולם?

גלעד דובשני: אני מתייחס לישראל אבל גם בודאי בעולם, בעיקר בעולם השלישי, שאין איזשהי תשתית תרבותית שתעצור את זה.

2508660

עמוד 1 מתוך 8

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

הבנייה הפריפריאלית, השכונות מחוץ לעיר, תראי מה עשו בירושלים. בנו הרבה הרבה שכונות מבחינה פוליטית מחוץ לעיר. הקניון ששאב את המסחר החוצה, המגדל ששואב שטחים של משרדים. השטחים האלו אם הם היו נבנים בתוך העיר, במרכז, הם היו יוצרים עיר איכותית. ענת שרקי: אז מה אתה אומר, שהגלובליזציה היא אנטי אדריכלות טובה ונכונה לבני אדם? גם פה יש בעיות? גלעד דובשני: כן, יש עם זה בעיה, ודאי. ענת שרקי: כן. טוב, אנחנו נראה עכשיו קצת תמונות מהספר שלך. מה זה תמונות, אלה בתים שאתה בנית ואתה תוכל דרך זה לספר לנו, הנה אנחנו רואים כאן את תל אביב שאתה אומר שהיא, ממה שאני קראתי, היא מתוכננת די טוב אבל אתה מוצא בה, היא לא כעורה בעיניך בכלל אבל אתה מוצא בה איום. איזה איום אתה מוצא בה? שרואים את זה אגב גם בתמונה הזאת. גלעד דובשני: רוב, רוב האוכלוסייה הישראלית גרה בערים והתופעה הזו רק תלך ותגבר בעתיד, כמו בכל העולם. רוב האוכלוסייה הזאת ורוב הערים והעיירות האלה משתייכות לאזור ים תיכוני. בעיר הים תיכונית האיזור הציבורי, החלל הציבורי הפתוח הוא המקום האיכותי. ענת שרקי: דווקא אנחנו רואים כאן במבנה שלך חלל ציבורי. לא יודעת אם זה...

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

גלעד דובשני: ... הנה מנסה ליצור חזית לרחוב. הרחוב כחלל ציבורי, כחדר ציבורי שאתה נהנה ללכת בו, שיש לו חזות כמו בחדר. אתה שם בחדר תמונה על הקיר, לחדר יש איזה גודל מסוים, אותו דבר הרחוב, אותו דבר הכיכר. ענת שרקי: אבל... חוץ מהכיכר וחוץ מהרחוב עם החצר הקטנה... שהבתים האלה צריכים לעמוד בדבוקה כדי לאפשר מקום לכיכר ולגינה או משהו משותף.

גלעד דובשני: כדי שתהיה המשכיות כיוון שהעיר נבנית על ידי בנייני המגורים. בניין המגורים הטיפוסי הוא האבן שבונה את העיר. במקרה הזה זה בניין בודד שעשיתי בחולון. רואים כאן את החצר הפנימית... רווח בין בניינים שהראת קודם את המרקם של תל אביב, הרווח בין הבניינים זה חלל אבוד. זה... ענת שרקי: הוא אבוד במובן אחד, אבל אני יכולה להגיד לך שבילדות שלנו בתל אביב או שלי בתל אביב זה היה מקום שהיו משחקים בו מחבואים. בתוך המרווחים האלה מסביב לבניינים זה היה מגרש המשחקים שלנו. חוץ מאשר הרחוב בחוץ. גלעד דובשני: יכול להיות שיש נוסטלגיה של ילדות. ענת שרקי: לא, זה לא נוסטלגיה, זה מה שעשינו שם. גלעד דובשני: בפועל, בפועל חצי, חצי מהשטח העירוני בארץ זה רווח בין בניינים שאין לו שום איכות אסתטית, הוא לא יוצר כיכר, הוא לא יוצר היררכיה של כיכרות, כי זה...

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

ענת שרקי: אתה אומר שזה צריך להיות משהו דומה למה שאנחנו למשל רואים בפריז, גם ברומא, מן דבוקות כאלה של בניינים, אבל ש... בכיכר... גם במזרקות כמובן.

גלעד דובשני: נשאר מקום להיררכיה של כיכרות ותמיד יש את כיכר העירייה, כיכר להפגנות לאומיות. מעבר לכיכר העירייה אין יותר היררכיה של כיכרות. אין כיכרות בתל אביב. לא ברמה השכונתית, לא ברמה של... ויש מקרים בודדים במעונות עובדים שהיתה חצר של הבניין. ואתה הולך ברחוב שהוא כביש והרווח הבנייני זה מקום של המזגנים והמכונות.

ענת שרקי: אתה מביא את הדוגמא של ברצלונה שיש בה בנייה שקצת מזכירה לי לפחות משהו מימים עברו שהחמולה גרה במין ריבוע כזה ובאמצע היתה חצר פנימית וכולם, והיו איזשהם חיים משותפים למשפחה. אז המשפחה כבר קצת גדלה ויש מין בתים כאלה שנדמה לי נקראים קוותרו.

גלעד דובשני: קוודרה.

ענת שרקי: קוודרה. שבתוכם יש מין גינה כזאת, מין פטיו כזה ענקי, אם אפשר לקרוא לזה ככה. זה נכון ים תיכונית לדעתך?

גלעד דובשני: כן, אבל זה לא משפחה... בפנים יש חצר מאוד גדולה.

ענת שרקי: זה היתה פעם המשפחה. זה פעם היתה המשפחה המורחבת.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

גלעד דובשני: לא, לא, זה גם פעם לא היתה המשפחה. זה מאוד מעניין מה שאת מציינת כי ברצלונה, רוב ברצלונה זו בנייה מאמצע סוף המאה ה-19, בערך כמו הציונות. ושם הם עשו את הקוודרות האלה שכל קוודרה יש לה בפנים חצר מאוד מאוד גדולה, וכל קוודרה זה הרבה בניינים צמודים אחד לשני שסוגרים את הריבוע.

ענת שרקי: כן. אתה חושב שזה יכול להתאים לנו? גלעד דובשני: איזה שאלה.

ענת שרקי: בגלל, ים תיכוני של ברצלונה הוא כמו ים תיכוני של תל אביב או של חיפה או של יפו או של אשקלון? גלעד דובשני: יש ניואנסים. לא כל מקום הוא בדיוק אותו דבר, אבל השיתוף בחשיבה על החלל הציבורי, השיתוף בחשיבה האקלימית. הבניין הבודד הוא בניין לא אקלימי, הוא מפתח חזיתות שחשופות לשמש. כשמחממים אותו החום בורח. כיווני אוויר אין כי כיוון אוויר יש משהו שאוויר בא, אבל כשאיך כיוון אוויר, העניין הזה של כיווני אוויר הוא בלוף, אז הבניינים הצמודים... נכונים אקלימים והם בטח נכונים מבחינה זאת שהם יודעים לעשות רחוב והם יודעים לעשות כיכר ויודעים לעשות עיר שנעים לגור בה. ואנחנו נוסעים לחו"ל ואנחנו באים לברצלונה ואנחנו באים לפריז ואנחנו אומרים איזה יופי. למה? ענת שרקי: איזה סיכוי אבל יש לתפיסות כמו שלך... במקום

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

שקבלנים, שהיום קוראים להם גם יזמים, רוצים למקסם את אחוזי הבנייה שלהם ולהכניס בטון בכל סנטימטר שרק יתנו להם? גלעד דובשני: הסיכוי הוא קטן באמת. ענת שרקי: אתה לא אופטימי. גלעד דובשני: המודעות לאדריכלות בכלל ולאדריכלות איכותית בפרט בארץ היא כמעט לא קיימת. ענת שרקי: למה? גלעד דובשני: זה שאלה... ענת שרקי: כי... יש להם פריחה, יש למחול פריחה, יש למוזיקה פריחה. למה לאדריכלות לא? גלעד דובשני: אני טוען שמה שאומנות בישראל יותר קשורה לשלטון האיכות שלה יותר קטנה. ואדריכלות הוא קשורה קשר ישיר לשלטון. השלטון מממן, השלטון קובע את החוקים. זה לא אומנות שאתה יושב... ענת שרקי: כן, אבל השלטון... תחומי אומנות אחרים, הוא בהחלט תומך בהם. גלעד דובשני: כשאתה סופר אתה יושב בבית וכותב ספר. אתה לא שואל את ראש העיר מה לעשות. ענת שרקי: ... כשצריך לממן להקה אז משרד החינוך או מינהל התרבות או מישהו עוזר לך גם לממן אותה. גלעד דובשני: הוא עוזר אבל הוא לא אומר לך איזו כוריאוגרפיה

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לעשות. כשאתה רוצה לבנות בתל אביב או בדימונה יש רשויות שאומרות לך מה לעשות. ענת שרקי: זאת אומרת, הם קובעות כללים, גם כללים אסתטיים? אין לכם שום ספייס כמעצבים, כאדריכלים? גלעד דובשני: כללים אסתטיים זה כבר, כללים אסתטיים זה כבר, או אסתטיקה ויופי זה כבר משהו אחר שצריך לבוא בטענות אולי לאדריכלים. ענת שרקי: אבל אתה אומר שהבסיס זה המדיניות. בכלל לפני שהגענו לחיצוניות, לדבר שאתה רואה כשאתה עומד ברחוב ומסתכל אל הבית. גלעד דובשני: ודאי. החזות של הבית האסתטית זה דבר בלתי נפרד, זה דבר חשוב, אבל זה אולי צריך לבוא באמת בטענות לאדריכלים. אתה לפעמים עומד נפעם ממבנה שאתה לא מבין מה האדריכל חשב כשהוא היה במשרד ועשה את זה. ענת שרקי: תגיד, ובארצות אחרות הם לא קשורים, כשאתה בונה את העיר החדשה בפריז אתה לא קשור לשלטון? גלעד דובשני: כנראה שיש סולם ערכי... ומי זה ראש העיר בפריז. ענת שרקי: יש ויש. גלעד דובשני: אני יש לי על זה הרבה השגות אבל זה עניין... ענת שרקי: טוב. אנחנו נגענו קצת במה שבמכלול הגדול הזה של העבודה שלך ושל מה שאתה חושב, ומי שירצה להסתקרן עוד

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

יוכל למצוא את זה בחנויות בארץ, הערכות על אדריכלות מקומית,

גלעד דובשני. ספר חדש שלך. תודה רבה לך.

גלעד דובשני: תודה רבה לך.